

deltocht en gaf het estafettestokje over aan de volgende afdeling die een volgende excursie onder haar hoede nam. Zesendertig IVN-afdelingen en acht andere natuur- en milieuorganisaties beschreven de gelopen routes en voorzagen ze van achtergrondinformatie. Deze informatie is gebundeld in dit wandelboekje.

De meeste ruimte is ingeruimd voor de wandelingen zelf, maar naast een handleiding is verspreid over het boekje ook enige achtergrondinfor-

matie over bermen en het beheer opgenomen. De 44 beschreven wandeltochten zijn onderverdeeld in Noord-, Midden en Zuid-Limburg. Veel wandelingen zijn ongeveer tien kilometer lang en voorzien van duidelijke routebeschrijvingen. Een kaartje geven de route en belangrijke punten daarin aan. In een kader staan het begin- en eindpunt, de lengte, de begaanbaarheid en een typering van de route. Ook staat de bereikbaarheid met openbaar vervoer aangegeven.

De routes lopen meestal van A naar B, maar er zijn ook rondwandelingen opgenomen. De rondwandelingen zijn over het algemeen wat korter, vooral die in Noord- en Midden-Limburg. Veel wandelingen zijn aan elkaar te koppelen, met name die in Zuid-Limburg. Op die manier kunnen routes verlengd worden. Helaas geldt dit niet voor alle routes, een 'alternatief Pieterpad' door Limburg is er helaas niet van te maken. De routes zijn samengesteld met veel lokale kennis en lopen daardoor langs

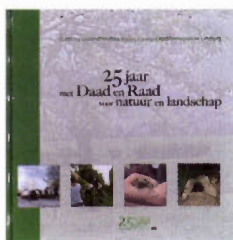
enkele interessante bermen. De bij de routes beschreven informatie is echter wat summier, en bovendien is de toegevoegde informatie niet altijd even vermeldenswaardig. Dit en de soms onvolledige of foutieve fotobij-schriften, nemen echter niet weg dat Limburg een bijzonder wandelboekje met verrassende routes rijker is. Ten minste elke VVV en bezoekerscentrum zouden er een aantal te koop moeten hebben liggen.

GUIDO VERSCHOOR

RECENT VERSCHENEN

APPELDOORN, K., 2006. 25 jaar Daad en Raad voor natuur en landschap.

Stichting Instandhouding Kleine landschapselementen in Limburg, Roermond (79 pp.). Het jubileumboek is bestemd voor mensen en partijen die een rol hebben gespeeld, spelen of kunnen spelen in het beheer van natuur en landschap of anderszins. Belangstellenden die in aanmerking willen komen voor het boek, kunnen hiervoor contact opnemen met stichting IKL, e-mail: ikl@ikl-limburg.nl. De prijs bedraagt € 10,- of € 12,50 (inclusief verzendkosten).

Dit boek is een uitgave van de stichting IKL dat is uitgegeven ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van deze stichting in 2006. Het geeft een indruk van de historie van de stichting en de projecten waarmee ze zich heeft beziggehouden, zoals het landschapsbeheer, de soortenbescherming, aardkunde, cultuurhistorie en de ondersteuning die stichting IKL geeft aan vrijwilligers die zich inzetten voor het behoud van natuur en landschap in hun woonomgeving. Het eerste hoofdstuk schetst kort de geschiedenis van de stichting. In de daarop volgende hoofdstukken worden projecten gepresenteerd waarmee de stichting zich de afgelopen jaren heeft bezig gehouden, beginnend met het proefproject Spaubeek in

het IKL sinds 1991 in het voorjaar organiseert. Andere onderwerpen die de revue passeren zijn onder meer knotwilgen, houtwallen, holle wegen, boomgaarden, grafkelders, geologische monumenten en projecten voor soorten als Boomkikker, Hazelmuis en Kerkuil. Ook bevat het boek voorbeelden van de hulp die de stichting biedt aan gemeenten, vrijwilligers en plaatselijke natuurorganisaties bij landschapsonderhoud. Verder wordt aandacht besteed aan de uitvoerende rol van stichting IKL, de activiteiten die zij uitvoert op het gebied van natuureducatie en het verschuiven van het accent op herstel van landschapselementen naar onderhoud ervan.

ZOETEMEYER, B. & W. VAN EMMERIK (red.), 2006. De Nederlandse zoetwatervissen. Veldgids. 11^e herziene druk.

Sportvisserij Nederland, Bilthoven (125 pp., klein formaat). De veldgids kost € 7,50 en is te bestellen via de internetpagina: www.sportvisserij-nederland.nl of via telefoonnummer 030-6058400.

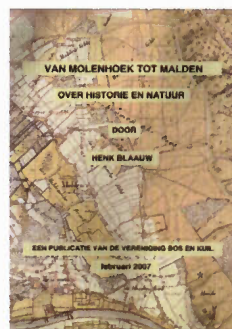

De veldgids geeft een actueel beeld van de Nederlandse zoetwatervisfauna en bevat korte beschrijvingen van de in totaal ruim 90 vissoorten die in de Nederlandse binnenwateren voorkomen. Aan de hand van de in de gids opgenomen foto's is het mogelijk om al deze soorten te determineren. Een determinatietabel aan

een zekere determinatie. De veldgids bevat verder informatie over verspreiding, voedsel en wettelijke status van de soorten en er staat aangegeven of een soort voorkomt op de Rode lijst of is opgenomen in de Flora- en Faunawet. Eveneens staan de Franse, Duitse, Engelse en wetenschappelijke namen vermeld. Inhoudelijk is de gids weinig gewijzigd ten opzichte van eerdere versies. Wel is het boekje voorzien van een ringband, handig voor gebruik in het veld. Ook door zijn grootte is het boekje gemakkelijk weg te stoppen.

BLAAUW, HENK, 2007. Van Molenhoek tot Malden. Over historie en natuur.

Vereniging Bos en Kuil, Mook (39 pp., met historische kaarten en vele oude foto's). Prijs € 7,-. Het boekwerk is verkrijgbaar bij de penningmeester van de Vereniging Bos en Kuil, Ringbaan 58, 6584 BC Molenhoek-Mook of te bestellen via het e-mail: info@bosenuil.nl of tel. 024-3582774. Bij toezending bedraagt de prijs € 9,-.

De Vereniging Bos en Kuil spant zich al meer dan zeventien jaar in om het open gebied tussen het Gelderse dorp Malden en het Limburgse dorp

van bebouwing. Mede op grond van de hoge ecologische, geologische, geomorfologische en landschappelijke waarden wordt er thans door een intergemeentelijke werkgroep gewerkt aan een plan voor een natuurlijke ruimtelijke invulling van het gebied. Mede hierom heeft het bestuur van Bos en Kuil Henk Blaauw verzocht de historie van het gebied en zijn naaste omgeving, die mede bepalend zal zijn voor de ruimtelijke inrichting, te beschrijven. Het boekje is rijk voorzien van nieuwe en oude topografische kaarten en foto's en beschrijft onderwerpen als de Slag op de Mookerheide, de Heumense Molen, de Bagijnenhof, het klooster van de Paters Passionisten, Villa Bergzicht, de Bierbrouwerij en Jan J. Luden en zijn Jachtslot de Mookerheide. Ook de bestaande natuurwaarden van het gebied, zoals het landschap, de stuwwal-geologie, geomorfologie, ecologie en het door de Radboud Universiteit verrichte wetenschappelijk onderzoek naar de natuurwaarden van het 150 ha grote gebied, komen aan bod.

Wie zijn rapport, boek, etc. opgenomen wil zien in deze rubriek, kan een literatuurverwijzing met een korte inhoudsbeschrijving en bestelwijze opsturen naar de redactie o.v.v. 'recent verschenen'. De publicaties moeten betrekking hebben op voor Limburg relevante onderwerpen.

De meeste in deze rubriek besproken rapporten kunnen worden ingezien bij het bureau van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg. Groog even van te voren bellen of iemand oonwezig is (tel. 0475-386470).